

2020:APHC:32406

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

శుక్రవారం, మే, ఎనిమిదో రోజు

రెండు వేల ఇరవై

PRSENT

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు

రిట్ పిటిషన్ నెంబరు: 1504 ఆఫ్ 2020

మధ్య:

1. శ్రీమతి రావిపాటి నాగసరళ, భర్త కృష్ణ ప్రసాద్, వయస్సు సుమారు 42 సంవత్సరాలు
మాజీ గ్రామ సర్పంచ్, పెదనందిపాడు మండలం అబ్బినేనిగుంటపాలెం నివాసి
గుంటూరు జిల్లా .
2. మదమంచి అప్పారావు, తండ్రి వీరయ్య,
అబ్బినేనిగుంటపాలెం గ్రామానికి చెందిన సుమారు 60 ఏళ్ల వ్యక్తి.
పెదనందిపాడు మండలం, గుంటూరు జిల్లా.
3. శ్రీమతి వేగెంట్ల అనురాధ, భర్త సాంబశివ రావు, సుమారు 55 సంవత్సరాలు
అధ్యక్షుడు పరస్పర సహాయక సహకార పొదుపు గ్రామ సంఘం లిమిటెడ్.,
అబ్బినేనిగుంటపాలెం గ్రామం, పెదనందిపాడు మండలం, గుంటూరు జిల్లా.
4. శ్రీమతి మదమంచి నాగమల్లేశ్వరి, భర్త శివ శంకరరావు 49 సంవత్సరాలు,
కార్యదర్శి పరస్పర సహాయక సహకార పొదుపు గ్రామ సంఘం లిమిటెడ్.,
అబ్బినేనిగుంటపాలెం గ్రామం, పెదనందిపాడు మండలం, గుంటూరు జిల్లా.

... పిటిషనర్(లు)

మరియు

2020:APHC:32406

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి దాని ముఖ్య కార్యదర్శి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారు
ప్రభుత్వం, పంచాయతీ, గ్రామీణాభివృద్ధి, సచివాలయం,
అమరావతి, వెలగపూడి, గుంటూరు జిల్లా.

5. పంచత్ రాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి శాఖ కమిషనర్, పీవీఎస్ ఐకాన్,
తాడేపల్లి, గుంటూరు జిల్లా.

6. జిల్లా పంచాయతీ అధికారి, కలెక్టరేట్ కాంపౌండ్, గుంటూరు, గుంటూరు
జిల్లా.

7. మండల ప్రజాపరిషత్, పెదనందిపాడు గ్రామం మరియు మండలం, గుంటూరు జిల్లా

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది: ఎన్. శ్రీరామ్ మూర్తి

ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: పంచాయతీరాజ్ రూరల్ జీపీ (ఎపి)

కోర్టు ఈ క్రింది విధంగా చేసిన: ఉత్తర్వు

2020:APHC:32406

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు

రిట్ పిటిషన్ నెంబరు: 1504 ఆఫ్ 2020

08.05.2020

మధ్య:

శ్రీమతి రావిపాటి నాగసరళ, భర్త కృష్ణ ప్రసాద్, వయస్సు సుమారు 42 సంవత్సరాలు
మాజీ గ్రామ సర్పంచ్, పెదనందిపాడు మండలం అబ్బినేనిగుంటపాలెం నివాసి
గుంటూరు జిల్లా మరియు మరో ముగ్గురు. ... పిటిషనర్(లు)

మరియు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి దాని ముఖ్య కార్యదర్శి ప్రాతినిధ్యం వహిస్తారు
ప్రభుత్వం, పంచాయతీ, గ్రామీణాభివృద్ధి, సచివాలయం,
అమరావతి, వెలగపూడి, గుంటూరు జిల్లా.

మరియు మరో ముగ్గురు.

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది : శ్రీ ఎన్.శ్రీరామమూర్తి

ప్రతివాదుల 1 నుండి 3 కొరకు న్యాయవాది: గౌరవ ప్రభుత్వ ప్లీడర్ పంచాయతీ రాజ్

ప్రతివాది నెం.4 తరపు న్యాయవాది : శ్రీ ఐ.కోటిరెడ్డి

సారాంశం:

హెడ్ నోట్:

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1) AIR 2002 SC 350 = MANU/SC/0779/2001

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ యు.దుర్గాప్రసాద్ రావు

రిట్ పిటిషన్ నెంబరు: 1504 ఆఫ్ 2020

ఆర్డరు:

గుంటూరు జిల్లా పెదనందిపాడు మండలం గొరిజవోలుగుంటపాలెం గ్రామానికి గ్రామ సచివాలయ స్థలాన్ని మార్పడానికి అనుమతిస్తూ 29.12.2019న ప్రొసీడింగ్స్ నెం.751/సీఆర్సీ అండ్ ఆర్డీ/2019 జారీలో రెండో ప్రతివాది చర్య చట్టవిరుద్ధమని, ఏకపక్షంగా, చట్ట, న్యాయ సూత్రాలకు విరుద్ధమని ప్రకటించాలని పిటిషనర్లు ఈ రిట్ పిటిషన్ ద్వారా కోరుతున్నారు.

2. పిటిషనర్ల కేసు ఇలా ఉంది.

ఎ) అబ్బినేనిగుంటపాలెం (సంక్షిప్తంగా "అ/ఎ.పాలెం") గ్రామంలో 2435 మంది ఓటర్లు ఉన్నారు. ఈ గ్రామంలో 19.07.2019న మొదటి ప్రతివాది జారీ చేసిన జీవో ఎంఎస్ నెం.110 ప్రకారం గ్రామ సచివాలయాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. 02.10.2019 నుంచి గ్రామ సచివాలయం పనిచేస్తోంది. గొరిజవోలుగుంటపాలెం (సంక్షిప్తంగా "జి.పాలెం") గ్రామం ఎ.పాలెం గ్రామం నుండి 1 కి.మీ.కి పైబడిన దూరంలో ఉంది.ఈ గ్రామ జనాభా 1013. జీవో ఎంఎస్ నెం.110 ప్రకారం గ్రామ సచివాలయం ఏర్పాటుకు 2000 నుంచి 4000 మధ్య జనాభాను ప్రాతిపదికగా తీసుకుంటారు. జి.పాలెంలో 2000 కంటే తక్కువ జనాభా ఉన్నందున ఆ గ్రామాన్ని ఎ.పాలెం గ్రామ సచివాలయం ద్వారా నిర్వహించాలని ఆదేశించారు. జనాభా ప్రాతిపదికన 2019 ఆగస్టులో గ్రామ సచివాలయానికి 20 మంది, ఎ.పాలెంకు 14, జి.పాలెం గ్రామ పంచాయతీకి 6 మంది గ్రామ వలంటీర్లను నియమించారు. వీరందరికీ ఎ.పాలెంలో ఏర్పాటు చేసిన గ్రామ సచివాలయం ద్వారా 2019 ఆగస్టు నుంచి వేతనాలు చెల్లించారు. అలాగే 2019 అక్టోబర్లో గ్రామ సచివాలయానికి తొమ్మిది మంది ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్లను నియమించారు. పూర్ణచంద్రరావు అనే వ్యక్తిని 4వ ప్రతివాది

2020:APHC:32406

డ్రాయింగ్ అండ్ డిస్టిబ్యూషన్ ఆఫీసర్ గా నియమించారు. బ్యాంక్ ఆఫ్ బరోడా, పెదనందిపాడు గ్రామ సచివాలయం, ఎ.పాలెంలో బ్యాంకు ఖాతా తెరిచారు.

బి) తరువాత ఎ.పాలెం గ్రామం గుంటూరు నుండి పెదనందిపాడు వెళ్ళే ప్రధాన రహదారికి ఆనుకుని ఉంది. అయితే జి.పాలెం ఈ రహదారికి 11/2 కి.మీ దూరంలో ఉండడంతో నిత్యావసరాల కోసం ఎ.పాలెం నుంచి జి.పాలెం వెళ్లడం కష్టంగా ఉంది.

సి) గ్రామ సచివాలయ స్థలాన్ని ఎ.పాలెం గ్రామం నుంచి జి.పాలెం గ్రామంగా మార్చడానికి అనుమతి ఇస్తూ 29.12.2019న రెండో ప్రతివాది ప్రొసీడింగ్స్ నెం.751/సీఆర్పీ అండ్ ఆర్డీ/ఎస్2019 జారీ చేశారు. వాస్తవానికి 02.01.2020న గ్రామసభ జరిగినా గ్రామ సచివాలయ మార్పుకు సంబంధించిన ప్రొసీడింగ్స్ గ్రామసభ దృష్టికి రాలేదు. రాజకీయ లబ్ధి కోసం మత ప్రాతిపదికన మార్పు చేస్తున్నారు తప్ప గ్రామస్తుల ప్రయోజనాల కోసం కాదు. గ్రామ సచివాలయాల స్థలాన్ని మార్చడానికి ఎటువంటి కారణాలు పేర్కొనలేదని, ఇది ఏకపక్షంగా, గ్రామ సచివాలయాల ఏర్పాటు భావనకు విరుద్ధమని, సచివాలయం మార్పు వల్ల ఎ.పాలెం గ్రామస్తులకు కోలుకోలేని నష్టం, కష్టాలు కలుగుతాయన్నారు.

అందుకే రిట్ పిటిషన్..

3. పంచాయతీరాజ్ ప్రభుత్వ ప్లీడర్ 1 నుంచి 3 వరకు, స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ ఐ.కోటిరెడ్డి 4వ ప్రతివాది తరపున నోటీసు ఇచ్చారు.

4. 4వ ప్రతివాది తరపున దాఖలు చేసిన కౌంటర్ లో.

ఎ) గ్రామస్థాయిలో స్వపరిపాలనను మెరుగుపరిచేందుకు గ్రామ సచివాలయాలను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రభుత్వం భావించింది. ఇందుకోసం 19.07.2019 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.110 ద్వారా 1వ ప్రతివాది మార్గదర్శకాలను జారీ చేశారు. ఈ మార్గదర్శకాల్లోని క్లాజ్ నెం.11(2)లో జనాభా ప్రాతిపదికను పరిగణనలోకి తీసుకుని గ్రామ సచివాలయాల ఏర్పాటు గురించి ప్రస్తావించారు. క్లాజ్ 11(2)(బి) ప్రకారం 2000 కంటే తక్కువ జనాభా ఉన్న రెండు గ్రామ పంచాయతీలను కలిపి గ్రామ సచివాలయాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి. ఎ.పాలెం జనాభా సుమారు 2800, జి.పాలెం జనాభా 1165. జి.పాలెం కంటే జనాభా ఎక్కువగా ఉన్నందున తొలుత ఎ.పాలెంలో గ్రామ సచివాలయాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని 4వ ప్రతివాదులు ప్రతిపాదనలు పంపారు. దీనిని పరిగణనలోకి తీసుకుని ఎ.పాలెం గ్రామంలో గ్రామ సచివాలయం ఏర్పాటుకు గెజిట్ నోటిఫికేషన్ జారీ చేశారు.

బి) గ్రామ సచివాలయం ఏర్పాటు సమయంలో ఎ.పాలెం గ్రామంలో పంచాయతీ భవనం లేదని గుర్తించారు. అందుకే గ్రామ సచివాలయాన్ని ఎ.పాలెంలోని ఓ ప్రైవేటు భవనంలో ఏర్పాటు చేశారు. అందువల్ల గ్రామ సచివాలయం ఏర్పాటుకు విశాలమైన పంచాయతీ భవనం అందుబాటులో ఉన్న ఎ.పాలెం నుంచి జి.పాలెంకు గ్రామ సచివాలయాన్ని తరలించాలని 4వ ప్రతివాది ప్రతిపాదనలు పంపారు. దీనిని పరిగణనలోకి తీసుకున్న ప్రభుత్వం 29.12.2019 నాటి ప్రొసీడింగ్స్ ద్వారా గ్రామ సచివాలయాన్ని ఎ.పాలెం నుంచి జి.పాలెంకు తరలించడానికి అనుమతి ఇచ్చింది. దీంతో గ్రామ సచివాలయాన్ని 17.01.2020న జి.పాలెం గ్రామానికి తరలించారు.

సి) సెక్రటేరియట్ కార్యాలయానికి వెళ్లడానికి ప్రజలకు ఎటువంటి అసౌకర్యం లేదని పేర్కొన్నారు. ఎక్కువ జనాభా ఉన్న గ్రామంలో సచివాలయం ఏర్పాటుకు నిర్దిష్టమైన మార్గదర్శకాలు లేవు. గ్రామ సచివాలయం ఏర్పాటుకు కేవలం జనాభా కంటే భవనం, ఇతర సౌకర్యాల లభ్యత ముఖ్యం. అందువలన పెద్ద భవనం, ఇంటర్నెట్ సదుపాయం లభ్యతను, భవిష్యత్తు సౌకర్యాల కోసం ప్రభుత్వ భూమి లభ్యతను కూడా పరిగణనలోకి తీసుకొని

జి.పాలెంలో గ్రామ సచివాలయాన్ని ఏర్పాటు చేశారు. గ్రామ సచివాలయం మార్పులో ఎలాంటి రాజకీయ ప్రమేయం లేదన్నారు. అవసరమైతే గ్రామ సచివాలయ భవన నిర్మాణానికి జి.పాలెం గ్రామస్థులు ఏసీ.0.15 సెంటల స్థలాన్ని విరాళంగా ఇచ్చారు. అందువల్ల రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేసే అవకాశం ఉంది.

5. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది శ్రీ ఎన్. శ్రీరామమూర్తి, 1 నుంచి 3 వరకు పంచాయతీరాజ్, గ్రామీణాభివృద్ధి ప్రభుత్వ ప్లీడర్, 4వ ప్రతివాదులకు స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ శ్రీ ఐ.కోటిరెడ్డి వాదనలు వినిపించారు.

6. అబ్బినేనిగుంటపాలెం గ్రామపంచాయతీ నుంచి గొరిజవోలుగుంటపాలెం గ్రామపంచాయతీగా గ్రామ సచివాలయ స్థలాన్ని మారుస్తూ 29.12.2019న రెండో ప్రతివాది జారీ చేసిన ప్రొసీడింగు తీవ్రంగా తప్పుబడుతూ పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ, ఈ ఉత్తర్వు జీవో ఎంఎస్ నెం.110 ప్రకారం నిర్దేశించిన నిబంధనలను ఉల్లంఘించడమేనని వాదించారు. ఈ మార్గదర్శకాలకు అనుగుణంగా, మొదట ఎ.పాలెం గ్రామ పంచాయతీలో 2435 జనాభా ఉన్నందున గ్రామ సచివాలయాన్ని సరిగ్గా ఏర్పాటు చేశారు. అయితే 1013 జనాభా ఉన్న గ్రామ సచివాలయ స్థలాన్ని 2000 కంటే తక్కువ జనాభా ఉన్న ఎ.పాలెం నుంచి జి.పాలెం గ్రామపంచాయతీగా మార్చేందుకు రెండో ప్రతివాది అనుమతి ఇచ్చారని ఆయన గట్టిగా వాదించారు. 2000 కంటే తక్కువ జనాభా ఉన్నందున, వాస్తవానికి ఈ గ్రామ పంచాయతీని ఎ.పాలెంలో ఏర్పాటు చేసిన గ్రామ సచివాలయానికి అనుసంధానించారని, 20 మంది గ్రామ వాలంటీర్లలో 6 మందిని జి.పాలెంకు కేటాయించారని తెలిపారు. ఆ దృష్ట్యా గ్రామ సచివాలయాన్ని ఎ.పాలెం నుంచి జి.పాలెంకు తరలించడం చట్టపరంగా చెల్లదు, తార్కికంగా సరికాదు. 02.10.2019న

ఎ.పాలెంలో గ్రామ సచివాలయాన్ని ఏర్పాటు చేశారని, ఎ.పాలెం గ్రామ కార్యదర్శిని ఎ.పాలెం గ్రామ సచివాలయ కార్యదర్శి కమ్ డ్రాయింగ్ అండ్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ అధికారిగా నియమించారని, ఆ సచివాలయం కొంతకాలంగా పనిచేస్తోందని న్యాయవాది వాదించారు. అందువల్ల ఈ దశలో అకస్మాత్తుగా గ్రామ సచివాలయాన్ని తరలించడం తగదన్నారు. గ్రామ సచివాలయాన్ని ఆకస్మికంగా తరలించడానికి ఎటువంటి కారణాన్ని ప్రొసీడింగ్స్ లో పేర్కొనలేదని, ఇది ఈ ప్రక్రియలో మరో లోపమని ఆయన అభిప్రాయపడ్డారు. అందువల్ల రిట్ పిటిషన్ ను అనుమతించాలని అభ్యర్థించారు.

7. 19.07.2019 నాటి జీవో ఎంఎస్ నెం.110 గ్రామ సచివాలయాల స్థాపనకు, పనితీరుకు మార్గదర్శకమని అంగీకరిస్తూ, 4వ ప్రతివాది తరపున స్టాండింగ్ కౌన్సిల్ శ్రీ ఐ.కోటిరెడ్డి వాదనలు వినిపిస్తూ, గ్రామ సచివాలయంలో 2000 మంది జనాభా విభాగానికి ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందం ఉండాలని మాత్రమే ఆ జీవో చెబుతోందని వాదించారు. 2000 కంటే తక్కువ జనాభా ఉన్న చిన్న గ్రామ పంచాయతీల విషయంలో, సుమారు 2000 జనాభా అవసరాలను తీర్చడానికి ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ గ్రామ పంచాయతీలకు ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందం సేవలను అందిస్తుందని ఆయన పేర్కొన్నారు. సాధారణంగా 2000 నుంచి 4000 మధ్య జనాభా ఉన్న గ్రామ పంచాయతీకి ఒక గ్రామ సచివాలయాన్ని ఏర్పాటు చేస్తామని, 2000 కంటే తక్కువ జనాభా ఉన్న గ్రామ పంచాయతీకి ఆ గ్రామ పంచాయతీని జతచేస్తామని, తదనుగుణంగా రెండు గ్రామ పంచాయతీలకు సేవలందించేందుకు ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందాన్ని నియమిస్తామని తెలిపారు. గ్రామ సచివాలయం తప్పనిసరిగా 2000 కంటే ఎక్కువ జనాభా ఉన్న గ్రామంలోనే ఉండాలని, శాటిలైట్ గ్రామ పంచాయతీలో ఉండకూడదని జీవో స్పష్టంగా చెప్పలేదని ఆయన నొక్కి చెప్పారు. అందువల్ల గ్రామ సచివాలయం తరలింపు చట్టవిరుద్ధమో, అహేతుకమో పిటిషనర్లు వాదించడం విడ్డూరంగా ఉందన్నారు. ఈ ప్రక్రియ ప్రకారం గ్రామ సచివాలయాన్ని

తరలించాలని ప్రతిపాదించడానికి సహేతుకమైన కారణాలు లేకపోలేదని ఆయన వాదించారు. ఎ.పాలెం జనాభా ఎక్కువగా ఉన్నప్పటికీ ఆ గ్రామంలో గ్రామ సచివాలయం ఏర్పాటుకు శాశ్వత భవనం అందుబాటులో లేకపోవడంతో పాటు ఇతర సౌకర్యాలు కూడా అక్కడ అంతంతమాత్రంగానే ఉన్నాయి. అందుకే గ్రామ సచివాలయాన్ని ప్రైవేటు భవనంలో ఏర్పాటు చేశారు. గ్రామ సచివాలయం నిర్వహణకు కీలకమైన, ముఖ్యమైన ఇంటర్నెట్ సదుపాయం ఎ.పాలెంలో చాలా పేలవంగా ఉందన్నారు. దీనికి భిన్నంగా జి.పాలెంలో విశాలమైన భవనం, మంచి బ్యాండ్ విడ్త్ తో కూడిన ఇంటర్నెట్ అందుబాటులో ఉండడంతో గ్రామ సచివాలయాన్ని ఆ ప్రాంతానికి తరలించారు. గ్రామ సచివాలయం తరలింపు వ్యవహారంలో ఎలాంటి రాజకీయ కారణాలు లేవన్నారు. అంతిమంగా ప్రజా సౌలభ్యాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని, ఇతర అంశాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని గ్రామ సచివాలయం తరలింపునకు విధానపరమైన నిర్ణయం ప్రతివాద అధికారులే తీసుకున్నారని, ఏ చట్టాన్ని ఉల్లంఘించని ఇలాంటి విధాన నిర్ణయం న్యాయసమీక్షకు అతీతమని వాదించారు. అందువల్ల రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేయాలని అభ్యర్థించారు.

8. పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అంశం ఏమిటంటే, ఈ రిట్ పిటిషన్ లో అనుమతించాల్సిన అర్హతలు ఉన్నాయా?

9. పాయింట్:

గ్రామపంచాయతీ స్థాయిలో గ్రామ సచివాలయ వ్యవస్థ ఏర్పాటును ప్రస్తుత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కొత్తగా రూపొందించింది. గ్రామ సచివాలయాల ఏర్పాటు ఆవశ్యకత, వాటి లక్ష్యాలు, లక్ష్యాలు, విధులు, అనుకున్న లక్ష్యాలను సాధించడానికి అవసరమైన సిబ్బంది

తదితర అంశాలను ప్రభుత్వం 19.07.2019న జీవో ఎంఎస్ నెం.110 పంచాయతీరాజ్ అండ్ రూరల్ డెవలప్ మెంట్ (ఎండిఎల్ -1)కు తెలియజేసింది. గ్రామ సచివాలయాల ఏర్పాటుకు గల కారణాలను ఈ ప్రభుత్వ ఉత్తర్వుల్లో పొందుపరుస్తారు.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 243-జి ప్రకారం పంచాయతీకి స్వపరిపాలన సంస్థలుగా పనిచేసే అధికారాలు, అధికారాలు రాష్ట్ర శాసనసభకు ఉన్నాయి. భారత రాజ్యాంగంలోని 73వ సవరణ ప్రకారం, ఆంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ చట్టం, 1994, పంచాయతీ రాజ్ సంస్థలో 3 అంచెల వ్యవస్థను సృష్టించింది - (1) గ్రామ స్థాయిలో గ్రామ పంచాయతీ, (2) ఇంటర్మీడియట్ స్థాయిలో మండల పరిషత్ మరియు (3) జిల్లా స్థాయిలో జిల్లా పంచాయతీ, రాజ్యాంగంలోని షెడ్యూల్-11 లో పొందుపరిచిన అవసరమైన అధికారాలు మరియు విధులతో. షెడ్యూలు-11 ప్రకారం 29 అంశాలను కేటాయించి ఆర్థికాభివృద్ధి, సామాజిక న్యాయం కోసం ప్రణాళికల తయారీ, పథకాల అమలు బాధ్యతలను గ్రామ పంచాయతీలకు అప్పగించారు. వాటిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ లో 10 సబ్జెక్టులు పంచాయతీలకు బదిలీ చేయబడ్డాయి, అయితే గ్రామ పంచాయతీల స్థాయిలో మౌలిక సదుపాయాలు మరియు మానవ వనరుల కొరత కారణంగా, మరింత అర్థవంతమైన స్థానిక ప్రభుత్వాన్ని స్థాపించాలనే ఉద్దేశిత లక్ష్యాలను సాధించలేకపోయారు.

పై జీవో ప్రకారం రెండో కారణం 'నవరత్నాలు' అనే భావనను పాలనలో ప్రధాన ఇతివృత్తంగా చేసుకుని ప్రజల జీవన ప్రమాణాలను మెరుగుపరిచే లక్ష్యంతో రాష్ట్రంలో పంపిణీ వ్యవస్థలను పునరుద్ధరించడానికి ప్రభుత్వం కట్టుబడి ఉంది.

పై రెండు స్థూల కారణాల వల్ల గ్రామ సచివాలయ వ్యవస్థను ప్రారంభిస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. సరళంగా చెప్పాలంటే గ్రామ సచివాలయ వ్యవస్థ ఆవశ్యకతను ఇలా ఊహించవచ్చు.

i. సేవలను అందించడానికి సమర్థవంతమైన యంత్రాంగంగా పనిచేసేలా డెలివరీ వ్యవస్థలను పునర్నిర్మించడం.

ii. నవరత్నాల అమలుకు బలమైన, ఆచరణయోగ్యమైన ఛానల్.

iii. పౌరులకు ప్రభుత్వ సేవలను అందించడంలో పారదర్శకత, జవాబుదారీతనం.

iv. గ్రామస్థాయిలో సేవలు అందించే శాఖల మధ్య సమన్వయం ఉండేలా చూడాలి.

సింగిల్ విండో విధానం ద్వారా వివిధ ప్రభుత్వ సేవలను పౌరుల ఇంటి ముంగిటకే అందించడం, నవరత్నాలు అందేలా చూడటం గ్రామ సచివాలయాల లక్ష్యాలు. గ్రామస్థాయిలో సేవలు అందించే శాఖల సమన్వయానికి వీలు కల్పించడం; గ్రామ ప్రణాళికలను తయారు చేయడం మరియు సకాలంలో అమలు చేయడం మొదలైనవి.

10. గ్రామ సచివాలయాల ఏర్పాటుకు ఎలాంటి నిబంధనలు, మార్గదర్శకాలు ఉన్నాయనే దానిపై మేం ఆందోళన చెందుతున్నాం. దీనికి సంబంధించి క్లాజ్ 10, 11 ఉన్నాయి. క్లాజ్ 10 గ్రామ సచివాలయాల నిర్మాణం, కూర్పు గురించి వివరిస్తుంది. గ్రామ పంచాయతీ కార్యాలయాన్ని గ్రామ సచివాలయం అని పిలుస్తామని, ప్రతి గ్రామ సచివాలయానికి ఒక పంచాయతీ కార్యదర్శిని నియమిస్తామని, ఆయన గ్రామ సచివాలయ కార్యదర్శి/ కన్వీనర్ గా వ్యవహరిస్తారని పేర్కొంది. గ్రామ సచివాలయంలో పంచాయతీ కార్యదర్శితో పాటు ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్లు ఉంటారు, వీరు గ్రామ పంచాయతీల స్వయంప్రతిపత్తిని పరిరక్షిస్తూ, గ్రామ పంచాయతీలకు దాని విధులను నిర్వహించడంలో సహాయపడటానికి మరియు సహాయపడటానికి బాధ్యత వహిస్తారు. పరిపాలనా సౌలభ్యానికి లోబడి గ్రామ సచివాలయం కింద పనిచేసే ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్లు రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ గ్రామ సచివాలయాల అవసరాలను తీర్చవచ్చు.

అప్పుడు క్లాజ్ 11 ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల పనితీరు గురించి వివరిస్తుంది. సుమారు 2000 మంది జనాభా ఉన్న ఒక యూనిట్ ను ఒక ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందం ద్వారా సేవలు అందించడానికి ప్రాతిపదికగా తీసుకుంటారు. ఒక గ్రామ పంచాయతీ జనాభా 2000 కంటే ఎక్కువ మరియు 4000 కంటే తక్కువ ఉంటే, మొత్తం గ్రామ పంచాయతీని ఒక యూనిట్లా పరిగణించి, ఒక ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందాన్ని అందించాలని ఈ క్లాజ్ పేర్కొంది. 2000 కంటే తక్కువ జనాభా ఉన్న చిన్న గ్రామ పంచాయతీల విషయంలో, పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం, 2000 కంటే ఎక్కువ జనాభా అవసరాలను తీర్చడానికి ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ గ్రామ పంచాయతీలకు ఒక ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందం సేవలను అందిస్తుంది. పెద్ద గ్రామ పంచాయతీల్లో జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల అదనపు బృందాలను ఏర్పాటు చేయనున్నారు. పెద్ద గ్రామ పంచాయతీల్లో ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల అదనపు బృందాలను ప్రతిపాదించినప్పుడల్లా రెవెన్యూ, సర్వే శాఖల ద్వారా సమర్థవంతమైన సేవలు అందించేందుకు వీలుగా వీలైనంత వరకు అదనపు బృందాలను ఏర్పాటు చేయనున్నారు.

11. అప్పుడు క్లాజులు 10, 11లను క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే ప్రస్తుతం ఉన్న గ్రామపంచాయతీ కార్యాలయాలను గ్రామ సచివాలయాలుగా రీడిజైన్ చేశారని, గ్రామ సచివాలయానికి కన్వీనర్గా ఉండే పంచాయతీ కార్యదర్శి ద్వారా వీటిని నిర్వహిస్తారని మనకు అర్థమవుతుంది. అప్పుడు ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్లకు సంబంధించి, వారు ఒక బృందంగా పనిచేస్తారు. 2000 నుండి 4000 మధ్య జనాభా ఉన్న గ్రామ పంచాయతీకి ఒక ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందాన్ని అందిస్తారు. ఇందుకోసం గ్రామపంచాయతీ మొత్తాన్ని ఒక యూనిట్ గా పరిగణిస్తారు. 4000 కంటే ఎక్కువ జనాభా ఉన్న గ్రామ పంచాయతీల్లో జనాభా నిష్పత్తి ప్రకారం అదనంగా ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందాలను ఏర్పాటు చేయనున్నారు. 2000 కంటే

తక్కువ జనాభా ఉన్న చిన్న గ్రామ పంచాయతీల విషయంలో, గ్రామ సచివాలయం కింద పనిచేసే ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందం రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ గ్రామ సచివాలయాల అవసరాలను తీరుస్తుంది. కాబట్టి, గ్రామ పంచాయతీ జనాభా ఆధారంగా ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందాలను పంపిణీ చేస్తారు. దీన్నిబట్టి అన్ని గ్రామ పంచాయతీల్లో స్వతంత్ర ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందాల సదుపాయం ఉండదని అర్థమవుతుంది. 2000 కంటే తక్కువ జనాభా ఉన్న గ్రామ పంచాయతీలు పొరుగున ఉన్న పెద్ద గ్రామ పంచాయతీలో పనిచేసే ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందంపై ఆధారపడి ఉంటాయి. ప్రో-రాటా ప్రాతిపదికన ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందాలను పంపిణీ చేసే పథకం ఇది. సాధారణంగా ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందం సంబంధిత గ్రామ సచివాలయం నుంచి పనిచేస్తుంది. అప్పుడు నేను నా ఆత్మతను జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.110కి ఇచ్చాను. ప్రతి 2000 జనాభా యూనిట్ కు ఒక ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల బృందం ఉంటుందని పేర్కొనడం మినహా, పెద్ద గ్రామ పంచాయతీకి, దాని పక్కనే ఉన్న చిన్న గ్రామపంచాయతీకి సేవలు అందించే విషయంలో ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్లు ఎక్కడి నుంచి పనిచేయాలనే విషయంలో జీవో మౌనంగా ఉంది. ఈ విషయంలో జీవో మౌనంగా ఉండి, క్షేత్రస్థాయిలో పాలన సాగించే చట్టాలు లేనప్పుడు ప్రజల సౌలభ్యం, ఇతర సౌకర్యాలను బట్టి ప్రభుత్వం విధానపరమైన నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఎ.పాలెంలో గ్రామ సచివాలయం ఏర్పాటుకు సొంత భవనం లేదని, అందుకే ప్రైవేటు భవనంలో ఉందని స్టాండింగ్ కొన్సెల్ వాదనలు వినిపించారు. జి.పాలెంలో ప్రత్యేక భవనం అందుబాటులో ఉందని, మెరుగైన ఇంటర్నెట్ సదుపాయం కూడా అందుబాటులో ఉందని, అందువల్ల గ్రామ సచివాలయాన్ని ఎ.పాలెం నుంచి జి.పాలెంకు తరలించేందుకు రెండో ప్రతివాది అనుమతి ఇచ్చారన్నారు. విద్యావంతులైన స్టాండింగ్ కొన్సెల్ సమర్పణలో నేను బలాన్ని కనుగొన్నాను. జి.పాలెంలో గ్రామ సచివాలయం యూనిట్ ఏర్పాటుకు శాసన, కార్యనిర్వాహక ఉత్తర్వులు అడ్డంకి కానప్పుడు, ఎ.పాలెం గ్రామస్థుల సౌకర్యాన్ని

పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా మార్పారనే కారణంతో పిటిషనర్లు ప్రశ్నించడానికి వీల్లేదు. ఆ లెక్కన రిట్ పిటిషన్ నిర్వహణ సాధ్యం కాదు.

12. మరో కారణం వల్ల కూడా రిట్ అబద్ధం కాదు. గ్రామ సచివాలయాన్ని ఎ.పాలెం నుంచి జి.పాలెంకు మార్చడం పూర్తిగా ప్రభుత్వ విధానపరమైన నిర్ణయం, పరిపాలనా చట్టం. సాధారణంగా, విధాన నిర్ణయాలలో హైకోర్టు జోక్యం చేసుకోదు, అవి రాజ్యాంగం లేదా ఏదైనా శాసనం యొక్క నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తే లేదా ఉల్లంఘిస్తే తప్ప. **బాల్కో ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా** కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు ఈ విధంగా వ్యాఖ్యానించింది:

46. ఒక నిర్దిష్ట ప్రభుత్వ విధానం తెలివైనదా లేదా మెరుగైన ప్రజా విధానాన్ని రూపొందించవచ్చా అనే దానిపై విచారణ చేపట్టడం న్యాయస్థానాల పరిధిలో లేదా న్యాయ సమీక్ష పరిధిలో లేదని పైన పేర్కొన్న వాటిని బట్టి స్పష్టమవుతోంది. వేరే విధానం మరింత సమంజసంగా లేదా తెలివిగా లేదా మరింత శాస్త్రీయంగా లేదా మరింత తార్కికంగా ఉంటుందని కోరినంత మాత్రాన మన న్యాయస్థానాలు పిటిషనర్ ఆదేశాల మేరకు ఒక విధానాన్ని కొట్టివేయడానికి మొగ్గు చూపడం లేదు.

13. 29.12.2019 నాటి విచారణలో రెండో ప్రతివాది గ్రామ సచివాలయాన్ని ఎ.పాలెం నుంచి జి.పాలెంకు తరలించడానికి అనుమతించడానికి ఎటువంటి కారణాలు పేర్కొనలేదని, అందువల్ల ఈ ఉత్తర్వు హేతుబద్ధమైన ఉత్తర్వు కాదని పిటిషనర్ల తరపున వాదించారు. పెద్ద గ్రామపంచాయతీకి, చిన్న గ్రామపంచాయతీకి కూడా తమ సేవలను విస్తరింపజేసే కార్యనిర్వాహక బృందం పని ప్రదేశం గురించి జి.ఓ.ఎం.ఎస్.నెం.110 మౌనంగా ఉండటం వల్ల

2020:APHC:32406

ఈ వాదన బలీయమైనది కాదని నా అభిప్రాయం. అలాంటప్పుడు ప్రజల సౌలభ్యం కోసం ప్రభుత్వం గ్రామ సచివాలయాన్ని తరలించవచ్చు. ఫంక్షనల్ అసిస్టెంట్ల పనితీరు కోసం ఒక నిర్దిష్ట స్థలాన్ని జిఓ లేదా ఏదైనా చట్టం నిర్దేశించినప్పుడు మాత్రమే ప్రతివాదులు ఆ స్థలాన్ని మార్చడానికి సహేతుకమైన మరియు సహేతుకమైన కారణాలను ఇవ్వాలి, ఇక్కడ అలా కాదు. అందువల్ల వాస్తవాలు, చట్టాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని రిట్ పిటిషన్ లో నాకు ఎలాంటి అర్హతలు కనిపించడం లేదు. దీని ప్రకారం రిట్ పిటిషన్ ను కొట్టివేశారు. ఖర్చులు లేవు. దీనికి కొనసాగింపుగా మధ్యవర్తిత్వ దరఖాస్తులు ఏవైనా పెండింగ్లో ఉంటే వాటిని మూసివేయాలి.

యు. దుర్గాప్రసాద్ రావు, జె.

08.05.2020

గమనిక: ఎల్.ఆర్. కాపీ మార్క్ చేయాలి

(B/o)

పివిడి